

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM

la

Practica de cercetare

Ciclul I – studii superioare de licență

<i>Codul și denumirea domeniului general de studii</i>	011 Științe ale educației
<i>Codul și denumirea domeniului de formare profesională</i>	0113 Pedagogie în învățământul primar 0112 Pedagogie preșcolară 0114 Formarea profesorilor
<i>Codul și denumirea specialității</i>	0113.1 Pedagogie în învățământul primar 0112.1 Pedagogie preșcolară 0114.10 Limba engleză

Autor:

Ion GAGIM prof. univ., dr. hab.,

Veronica RUSOV asist. univ.,

Bălți, 2022

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației
Proces-verbal nr. 1 din 10.09.2022
Șefa Catedrei Betiv lect. univ., dr., Aurelia BEȚIVU

Discutat și aprobat la ședința Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Proces-verbal nr. 3 din 12.09.2022
Decana Facultății Șova conf. univ., dr. Ecaterina ȘOVA

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A PRACTICII DE CERCETARE

Facultatea: Știința ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: Științe ale educației

Domeniul general de studii: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională: 0113/0112 Pedagogie în învățământul primar/Pedagogie preșcolară
0113/0114 Pedagogie în învățământul primar/Formarea profesorilor

Denumirea specialității 0113.1/ 0112.1 Pedagogie în învățământul primar și pedagogie preșcolară

0113.1/ 0114.10 Pedagogie în învățământul primar și limba engleză

Administrarea Practicii de cercetare

Codul unității de curs, specialitatea	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor					Forma de evaluare	Limba de predare
			C	S	L	Cont. direct	Luc. ind.		
Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară (Învățământ cu frecvență)	8	240	-	-	-	120	120	Ev	Română, Rusă
Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară (Învățământ cu frecvență redusă)	8	240	-	-	-	120	120	Ev	Română, Rusă
Pedagogie în învățământul primar și limba engleză	8	240	-	-	-	120	120	Ev	Română, Rusă

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul IV, semestrul VIII (învățământ cu frecvență), anul V, semestrul X (învățământ cu frecvență redusă);

Statutul: Unitate de curs obligatorie (P)

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC (CADRE DIDACTICE)

Numele, prenumele: **Ion GAGIM**

Titlul științific și științifico-didactic: profesor universitar, doctor habilitat

Studii:

2008 - 2010 - Institutul „Musicosophia”, Germania; stagii de formare în filosofie, culturologie, estetică; obținerea Certificatului de Colaborator și Reprezentant al Europei de Est al Institutului „Musicosophia”.

2004 - Universitatea de Stat din Moldova: stagiul postdoctoral, susținerea tezei de doctor habilitat în științe ale educației.

1983-1987 - Institutul Pedagogic de Stat din Moscova: studii doctorale, susținerea tezei de doctor (candidat) în științe ale educației.

1982 -1983 - cercetător-stagiatar, Institutul Pedagogic de Stat din Moscova.

1976-1980 - Institutul Pedagogic de Stat „Alecu Russo” din Bălți, specialitatea pedagogie muzicală, profesor școlar.

1969 – 1973 - Școala Pedagogică din Călărași, specialitatea profesor școlar de educație muzicală.

Competențe:

- Competențe de evaluare a instituțiilor din sfera științei și inovării (în calitate de președinte / membru al unui șir de comisii de evaluare / acreditare instituțională (la USM, AMTAP, IPC al AȘM ș.a.).
- Competențe editoriale (în calitate de redactor-șef al revistei „Artă și Educație artistică”, 2006-prezent).
- Competențe de luare de decizii / de evaluare a procesului de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare la nivel național (În calitate de membru al Comisiei de Atestare a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA); de vicepreședinte al Comisiei Unificate de expertiză a CNAA; de vicepreședinte al Comisiei de experți aCNAA).
- Competențe de evaluare și avizare a materialelor științifice, de luare de decizii privind publicarea materialelor științifice (în calitate de membru al consiliilor redacționale ale revistelor științifice internaționale: Aghatos. An International Review of the Humanities and Social Sciences; Review of artistic education; Вестник кафедры ЮНЕСКО Музыкальное искусство и образование (Москва), Гуманитарный науки и образование (Саранск, Россия).
- Competențe de pregătire a emisiunilor TV și Radio la nivel național și de prezentare a diferitor subiecte în cadrul emisiunilor Radio-TV, participare în emisiuni televizate pe probleme de cultură, artă, spiritualitate la posturile de televiziune Moldova-1, Noroc, Jurnal TV, TV-Iași, la postul de Radio Moldova, Radio-Iași ș.a.
- Competențe de comunicare cu publicul larg prin prezentare de multiple prelegeri publice pe probleme de cultură, civilizație, spiritualitate în R. Moldova, România, Italia, Germania, Rusia și de prezentare a spectacolelor artistice la nivel național (la Filarmonica Națională, în Sala cu Orgă ș.a.)

Informație de contact: blocul nr.8, aula 825, ion.gagim@usarb.md

Orele de consultații: Luni, 14.10 – 17.00

Numele, prenumele: **Veronica RUSOV**

Titlul științific și științifico-didactic: asistent universitar

Studii:

- 1998 – 2003, USARB, Facultatea de Filologie, licențiat în filologie, specialitatea Limba și literatura română și Limba și literatura franceză.

- 2004 – 2008, USARB, Facultatea de Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, licențiat în științe ale educației, Specialitatea Pedagogie / Management educațional.

- 2008 – 2010, USB „Alec Russo”, m. Bălți, Facultatea Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, ciclul II, masterat, Specializarea Management educațional.

Competențe: Competențele necesare pentru predarea acestui curs au fost formate în cadrul proiectelor de cercetare științifică aplicativă naționale și internaționale, în urma promovării în calitate de formator a cursurilor de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în cadrul activităților de elaborare și publicare a peste 50 de lucrări științifico-metodice.

Informație de contact: Corpul 6, aula 645, 069518344, veronica.rusov@usarb.md

Orele de consultații: Miercuri, 14.10-17.00

INTEGRAREA PRACTICII DE CERCETARE ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Dezvoltarea educației este legată de cercetarea pedagogică. Complexitatea deosebită a fenomenului educațional, multitudinea perspectivelor de abordare ale acestuia, reclamă depășirea empirismului, a soluțiilor neștiințifice. Sunt absolut necesare analize profunde, descoperirea legilor care dau esența fenomenului educațional.

Cercetarea pedagogică este acel demers strategic desfășurat cu scopul soluționării problemelor apărute pe parcursul desfășurării procesului educațional; este un tip aparte de cercetare științifică ce urmărește înțelegerea, interpretarea, analiza, descrierea, dezvoltarea diverselor aspecte/probleme legate de educație. Cercetarea pedagogică reprezintă o strategie de acțiune firească, la îndemâna oricărui cadru didactic. Orice profesor poate și trebuie să realizeze cercetări pedagogice care susțin și ameliorează predarea și care pot conduce la schimbări pozitive în practicile sale educative.

Practica de cercetare este o componentă esențială a procesului de învățământ universitar care presupune finalizarea anilor de studii și o condiție de admitere la examenele de licență. La practica de licență sunt admiși studenții care au realizat integral planul de învățământ și au acumulat numărul de credite stabilite pentru formarea profesională.

Practica de cercetare testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă sub tutela conducătorului, precum și a de a redacta cercetarea conform regulilor comunității științifice. În cadrul practicii de licență studenții finalizează teza de licență care are drept scop consolidarea competențelor obținute pe parcursul studiilor de licență și selectarea bazei informaționale, experimentarea ipotezelor științifice necesare pentru elaborarea tezei de licență.

Studenții efectuează practica de cercetare pe durata ultimelor 4 săptămâni ale semestrului 8 din anul IV (studii cu frecvență)/ semestrului 10 (studii cu frecvență redusă), reprezentând 240 ore de practică (studiu individual). Pentru practica de licență sunt prevăzute în planul de învățământ 8 credite (ECTS) în conformitate cu prevederile Planului – cadru pentru studii superioare

Practica de cercetare se desfășoară sub îndrumarea conducătorului științific desemnat de catedră în corespundere cu domeniul de formare profesională și direcțiile de cercetare teoretice și experimentale ale catedrei și poate fi realizată în instituțiile de aplicație/baze de practică cu care USARB are acorduri/contracte de colaborare.

La începutul perioadei de practică fiecare student va fi instruit de către conducătorul științific referitor la scopul și conținutul practicii, obligațiunile studenților, structura portofoliului și a raportului de practică.

COMPETENȚE PREALABILE/ PRE-RECHIZITE

Curriculum	Inițiere în cariera pedagogică. Pedagogia. Inițierea în cariera pedagogică. Tehnologii informaționale. Psihologia. Practica de inițiere. Didactica generală.
Competențe	Competențele de lucru cu materialele bibliografice, capacități de prelucrare a materialelor documentare din domeniul științelor educației, competențe de lucru cu programele de statistica specifică operarea cu noțiunile și conceptele de bază, elaborarea schemelor/diagramelor/tabelor de clasificare, competențe de proiectare, capacitatea de reflecție asupra procedurilor metodologice utilizate, competențe verbale și relaționale.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL PRACTICII DE CERCETARE

Competențe profesionale:

- CP2.2.** Explicarea și interpretarea etapelor de realizare a demersului investigațional;
- CP2.3.** Aplicarea modelelor de cercetare pedagogică în relaționarea cu actorii educaționali, în rezolvarea situațiilor de problemă și în luarea deciziilor;
- CP2.4.** Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologie de apreciere a calității demersului investigațional realizat în învățământul primar și gimnazial;
- CP2.5.** Elaborarea și aplicarea demersurilor investigaționale în relaționarea cu actorii educaționali din învățământul primar și preșcolar, în rezolvarea situațiilor de problemă și în luarea deciziilor;
- CP6.4.** Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea organizării și monitorizării procesului educațional în învățământul primar și gimnazial, prin raportarea la varia contexte socio-umane și identitar-culturale;

Competențe transversale:

- CT1.** Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă
- CT2.** Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de comunicare, de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei
- CT3.** Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

FINALITĂȚILE CURSULUI

La sfârșitul practicii de cercetare studentul va fi capabil:

- formularea corectă a problematicii propuse în teză spre cercetare;
- determinarea locului și nivelului de abordare a problematicii formulate în teză, luând în considerare informația actuală de dezvoltare a domeniului de specializare;
- selectarea și analiza surselor de informație privind problematic ce se analizează în teză;
- argumentarea metodologiei (obiectivelor tezei) aplicate sau elaborate pentru soluționarea problematicii formulate anterior;
- utilizarea adecvată a instrumentarului de cercetare pentru optimizare, proiectare, de analiză, sinteză și evaluare;
- sistematizarea, consolidarea și extinderea cunoștințelor practice și teoretice de specialitate și utilizarea acestora la soluționarea sarcinilor științifice;
- demonstrarea convingătoare a competențelor de prezentare publică a rezultatelor și soluțiilor obținute în cadrul susținerii prealabile a tezei.

CONȚINUTURI

Nr d/o	Conținutul tematic	Nr. ore
1.	Documentarea bibliografică <ul style="list-style-type: none"> • analiza literaturii de specialitate; • analiza prevederilor regulamentelor, metodologiilor, instrucțiunilor, reperelor care reglementează procesul educațional din instituția-bază • consultarea cu conducătorul 	20
2.	Documentarea directă asupra realității <ul style="list-style-type: none"> • studiul documentelor școlare • analiza produselor activității elevilor • consultarea cu conducătorul 	20
3.	Stabilirea metodologiei cercetării <ul style="list-style-type: none"> • definitivarea problemei, ipotezei, variabilelor cercetării • selectarea eșantionului • selectarea/elaborarea instrumentelor de colectare a datelor • consultarea cu conducătorul 	30
4.	Realizarea investigației propriu-zise <ul style="list-style-type: none"> • experimentarea • adunarea materialului factic • consultarea cu conducătorul 	60
5.	Prelucrarea datelor și interpretarea rezultatelor <ul style="list-style-type: none"> • aplicarea metodelor, tehnicilor și instrumentelor de prelucrare matematico-statistică a datelor • realizarea analizei calitative • consultarea cu conducătorul 	40
6.	Elaborarea concluziilor <ul style="list-style-type: none"> • sintetizarea rezultatelor obținute • identificarea limitelor cercetării • identificarea aspectele de cercetare viitoare necesare pentru consolidarea și generalizarea rezultatelor relevante ale cercetării prezentate în teză • consultarea cu conducătorul 	30
7.	Redactarea textului tezei de licență <ul style="list-style-type: none"> • respectarea exigențelor de editare • respectarea exigențelor stilistice • respectarea exigențelor etice • consultarea cu conducătorul 	20
8.	Pregătirea pentru Prezentarea publică a tezei de licență în cadrul Conferinței prealabile <ul style="list-style-type: none"> • elaborarea comunicării orale • elaborarea prezentării multimedia • consultarea cu conducătorul 	20
Total		240

STRATEGII DIDACTICE

Pentru realizarea cu succes a activităților din cadrul practicii de licență vor fi valorificate:

- *Strategii de comunicare coordonator-student*: sugestii în legătură cu alegerea și definirea temei; impunerea unor etape obligatorii și a unor momente de evaluare ale progresului în realizarea tezei; sugestii cu privire la organizarea și realizarea cercetării sau studiului; sugestii privind orientările teoretice și metodologice; discuții pe teme abordate de student și răspunsuri la întrebările acestuia; observații critice și recomandări de redactare; sugestii bibliografice.
- *Metode științifice aplicate de student*: metode pentru sesizarea problemei, clarificarea bazei teoretice; metode pentru acumularea empirică și științifică de date; metode pentru introducerea, aplicarea măsurilor ameliorative, de intervenție educativă; metode pentru interpretarea rezultatelor, metode pentru finalizarea cercetării, valorificarea rezultatelor.

EVALUARE

Practica de cercetare finalizează cu elaborarea tezei de licență, care reprezintă o componentă esențială a evaluării activității studentului și testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, sub tutela conducătorului, precum și a de a redacta cercetarea conform regulilor comunității științifice.

Teza este rezultatul muncii individuale a studentului, care are întreaga responsabilitate pentru conținutul și forma acesteia.

Evaluarea practicii de licență se realizează atât pe parcursul desfășurării efective a practicii, cât și la finele acestei activități:

- *Evaluarea curentă* se realizează pe parcursul stagiului de licență de către coordonatorul practicii prin observare, monitorizare și ghidare, luând în considerare gradul de implicare a studentului în realizarea activităților incluse în Curriculum practicii de licență. Conducătorul monitorizează activitatea studentului cu ajutorul *Graficului calendaristic de executare a tezei de licență*.
- *Evaluarea finală* a stagiului de practică se realizează prin susținerea publică a 80% din teza de licență în cadrul Conferinței de susținere prealabilă. *Notele* obținute pentru stagiul de practică se includ în rezultatele sesiunii respective de examinare și se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

PRINCIPII DE LUCRU ÎN CADRUL PRACTICII DE CERCETARE

În realizarea activităților din cadrul practicii de licență, studentul-cercetător trebuie să se bazeze pe evidențe empirice, să utilizeze concepte relevante, să formuleze numai considerații obiective, să presupună neutralitate etică, având ca scop doar formularea unor afirmații adecvate și corecte. Studentul trebuie să manifeste motivație intrinsecă pentru a se afirma efectiv ca un cercetător autentic și să-și dezvolte spiritul deschis, să dovedească curaj și originalitate, să respecte ideile și soluțiile altora, să adopte cu discernământ noutățile, să privească o problemă din mai multe unghiuri, să fie dispus oricând să-și pună la încercare în mod onest soluțiile, să-și verifice minuțios ipotezele, să manifeste entuziasm, luciditate și adaptare la realitate, să fie independent, perseverent și rezistent la efort.

BIBLIOGRAFIA

Acte normative universitare

1. Indicații metodice cu privire la modul de elaborare a curriculumului unității de curs pentru programele de învățământ la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Disponibil: https://usarb.md/wp-content/uploads/2019/06/Indicatii-metodice_elaborare-a-curriculumului_USARB.pdf
2. Planul de învățământ la specialitatea „Pedagogie în învățământul primar și limba engleză”, învățământ cu frecvență, aprobat de Senatul USARB (proces-verbal nr. 17 din 05.05.2021), coordonat ME (nr. de înregistrare ISL-01-19233 din 11.06.2021).
3. Planul de învățământ la specialitatea „Pedagogie în învățământul primar și pedagogie preșcolară”, învățământ cu frecvență, aprobat de Senatul USARB (proces-verbal nr. 17 din 05.05.2021), coordonat ME (nr. de înregistrare ISL-01-19235 din 11.06.2021).
4. Planul de învățământ la specialitatea „Pedagogie în învățământul primar și pedagogie preșcolară”, învățământ cu frecvență redusă, aprobat de Senatul USARB (proces-verbal nr. 17 din 05.05.2021), coordonat ME (nr. de înregistrare ISL-01-19236 din 11.06.2021).
5. Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, aprobat prin Hotărârea Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (procesul verbal nr. 9 din 16.03.2011). Disponibil: : http://www.usarb.md/fileadmin/dep.man.cal/Martie/Regulament_de_evaluare_a_rezultatelor_academice.pdf

Ghiduri și suporturi de curs

1. COMAN, Gheorghe. *Managementul cercetării*. Iași: PIM, 2009. 309 p. ISBN 978-606-520-317-4
2. ENĂCHESCU, Constantin. *Tratat de teoria cercetării științifice*. Iași: Polirom, 2005. 420 p. ISBN 973-681-843-8
3. GUGIUMAN, Ana., ZETU, Ecaterina., CODREANCA, Lidia. *Introducere în cercetarea pedagogică. Îndrumar pentru cadrele didactice*. Chișinău: Tehnica, 1993. ISBN 5-86892-450-9
4. NICOLA, Ioan., FARCAȘ, Domnica. *Teoria educației și noțiuni de cercetare pedagogică*. București: Didactică și Pedagogică, 1993. ISBN 973-30-2655-7
5. PATRAȘCU, Dumitru., PATRAȘCU, Ludmila., MOCRAC, Anatol. *Metodologia cercetării și creativității psihopedagogice*. Chișinău: Știința, 2003. 252 p. ISBN 9975-67-320-1
6. PISOSCHI, Aurel. *Aspecte metodologice în cercetarea științifică*. București: Editura Academiei Române, 2007. ISBN 978-973-27-1534-5
7. POPA, Nicoleta Laura., ANTONESEI, Liviu. *Ghid pentru cercetarea educației. Un „abecedar” pentru studenți, masteranzi, profesori*. Iași: Polirom, 2009. 189 p. ISBN 978-973-46-1279-6
8. RĂDULESCU, Mihaela. *Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2011. ISBN 978-973-30-2894-9
9. RUSOV, V. COTOS, L. *Cercetarea pedagogică. Suport de curs*. Bălți: S.n. Tipografia „Indigou Color”, 2020. 128 p. ISBN 978-9975-3470-2-0
10. SILISTRARU, Nicolae. *Cercetarea pedagogică: ghid metodologic*. Chișinău: Editura Universității de Stat din Tiraspol, 2012. ISBN 978-9975-76-081-2

